

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17Csp/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122205168
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3122205168.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v spore žalobcu: A. B., C., IČO: XX XXX XXX, so sídlom D., E. X, zastúpený zástupcom: AK Herceg, s.r.o., IČO: 35 890 240, so sídlom Bratislava, Košická 56, proti žalovanej: F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. XXX, o zaplatenie 1.798,17 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.724,59 eur spolu s úrokom z omeškania v sume 7,58 eur, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.363,44 eur od 21.09.2021 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 357,33 eur od 21.12.2021 do zaplatenia.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Súd p o v o ľ u j e žalovanej dlžnú sumu splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur mesačne vždy 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stáva zročným celé plnenie.

IV. Žalobcovi súd p r i z n á v a proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92,67 %.

odôvodnenie:

1. Dňa 08.08.2022 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáha rozhodnutia súdu o splnení povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 1.798,17 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.418,44 eur od 21.09.2021 do zaplatenia a zo sumy 379,73 eur od 21.12.2021 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že žalovanej poskytoval združené služby dodávky elektriny a zabezpečenie distribúcie elektriny. Žalobca dodal žalovanej služby a žalovaná bola za dodané služby povinná uhrádzať žalobcovi platby vyúčtované v zmysle vyúčtovacích faktúr a preddavkových faktúr vystavených žalobcom. Žalobca za dodané služby vystavil žalovanej faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.09.2021 vo výške 1.418,44 eur splatnej dňa 20.09.2021 a faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.12.2021 vo výške 379,73 eur splatnej dňa 20.12.2021. Žalovaná si svoju platobnú povinnosť voči žalobcovi riadne a včas v termíne splatnosti nespĺnila. Zostatok dlžnej sumy ku dňu podania žaloby predstavuje 1.798,17 eur. Žalobca si zároveň uplatnil nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z vyššie uvedenej dlžnej sumy vo výške zodpovedajúcej výške úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch vyplývajúcej z príslušných právnych predpisov z dlžnej sumy odo dňa vzniku omeškania s jej splatením do zaplatenia.

2. Žalovanej bola žaloba doručená dňa 10.10.2022. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

3. Za účelom rozhodnutia o žalobe súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal právneho zástupcu žalobcu a žalovanú. Pojednávanie sa zúčastnila iba žalovaná. Právny zástupca žalobcu sa z neúčasti na pojednávaní vopred písomne ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 05.09.2023. Zároveň súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti.

4. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že je pravdou, že zmluvu s elektrárnou uzatvorila. Bolo to pred 13 rokmi, keď zomrel jej prvý manžel. V dome však nebývala, bývali tam dvaja starší synovia. Najmladší syn býval s ňou v H. J. K. J. D. L. E. XXX. Bývali tam aj s jej druhým už bývalým manželom. Dňa 08.05.2022 jej zavraždili prostredného syna v J.. V súčasnosti nikde nechodí, PN-kuje. Býva s mladším a najstarším synom už asi rok v H. I., v rodinnom dome so súpisným č. 503. Je ochotná zaplatiť cenu elektriny, avšak iba v splátkach, vie akceptovať splátku 50,eur mesačne. Dohodla by sa so synom, že by jeden mesiac zaplatil splátku on a iný ona.

5. Žalovaná nerozporela tvrdenie žalobcu o dodávaní elektriny na predmetné odberné miesto ani to, že zmluvu so žalobcom mala uzatvorenú. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to č.l. 5 až 10 vyúčtovacie faktúry, č.l. 25 cenník služieb, č.l. 26 až 29 obchodné podmienky dodávky elektriny, č.l. 30 až 39 upomienky pred odpojením a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Na základe zmluvy o združenej dodávke elektriny žalobca dodával elektrinu do odberného miesta – H. I. XXX, číslo miesta spotreby XXXXXXXXXXXX a za dodanú elektrickú energiu vystavil žalovanej ako odberateľke elektriny vyúčtovaciu faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.09.2021. V tejto faktúre žalobca vyčíslil cenu dodanej elektriny za obdobie od 01.09.2020 do 31.08.2021 v sume 2.366,77 eur, poplatok za upomienky v sume 55 eur a vyčíslený úrok z omeškania v sume 7,18 eur. Na túto cenu elektriny započítal sumu 1.101,51 eur, ktorú tvorili preddavkové platby. Nedoplatok tak potom vyčíslil v sume 1.418,44 eur a splatnosť tohto nedoplatku určil na deň 20.09.2021. Súčasťou tejto faktúry je podrobný rozpis toho, ako dospel k výške ceny za dodanú elektrinu, rozpis upomienok a rozpis dní omeškania a ich výška. Dňa 05.12.2021 žalobca vystavil faktúru č. XXXXXXXXXXXX. V tejto faktúre žalobca vyčíslil cenu dodanej elektriny za obdobie od 01.09.2021 do 24.11.2021 v sume 379,73 eur, poplatok za upomienky v sume 11 eur a vyčíslený úrok z omeškania v sume 0,40 eur.

7. Žalovaná nerozporela žiadne tvrdenie žalobcu.

8. Podľa § 26 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov Zmluvou o dodávke elektriny sa zaväzuje dodávateľ elektriny dodávať elektrinu v dohodnutom množstve a v dohodnutom časovom priebehu výkonu odberateľovi elektriny a odberateľ elektriny sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi elektriny cenu za dodanú elektrinu.

9. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

10. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú

hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

15. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka a k dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

17. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobca ako dodávateľ pri dodávaní elektriny žalovanej konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ide tak o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. V konaní nebolo sporné, že žalovanej bola do odberného miesta dodávaná elektrina a ako vyplýva z predloženej vyúčtovacej faktúry č. XXXXXXXXXX žalovaná uhradila za fakturované obdobie od 01.09.2020 do 31.08.2021 preddavkové platby za elektrinu spolu v sume 1.010,51 eur, na základe zmluvy o dodávke elektriny podľa § 26 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z..

19. Žalovaná nespochybnila preukázané tvrdenia žalobcu o rozsahu a cene dodanej elektrickej energie a o výške preddavkových platieb. Preto považoval súd vyúčtovanie ceny za dodávku a distribúciu elektriny v sume 2.735,10 eur za oprávnené. Po odpočítaní uhradených preddavkov v sume 1.010,51 eur je nedoplatok na úhradách za dodanú elektrinu za obdobie od 01.09.2020 do 24.11.2021 vo výške 1.724,59 eur. Preto súd vyhodnotil ako dôvodný nárok žalobcu voči žalovanej na plnenie zo zmluvy v sume 1.724,59 eur.

20. Nad rámec potreby odôvodnenia tohto rozsudku súd uvádza, že skutočnosť, kto fakticky dodanú elektrinu spotreboval, teda či zmluvný odberateľ elektriny alebo osoba reálne žijúca v mieste odberu elektriny so súhlasom zmluvného odberateľa elektriny, je právne bezvýznamná.

21. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou súm 1.363,44 eur a 357,33 eur od 21.09.2021, resp. 21.12.2021, nakoľko splatnosť týchto pohľadávok žalobcu bola v dňoch 20.09.2021 a 20.12.2021. Deň vzniku omeškania u každej z vyfaktúrovaných súm je odlišný, pričom je ním deň nasledujúci po dni splatnosti každej z vyfaktúrovaných dlžných súm. Úrok z omeškania je určený na základe § 3 ods.1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

22. Súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie sumy 66 eur, ktoré tvoria uplatnené poplatky za upomienky (55 eur + 11 eur). V prvom rade súd uvádza, že žalobca napriek výzve súdu nepreložil ani neoznačil žiadny listinné dôkazy, ktorými by preukázal, že žalovanej v predložené upomienky aj doručil alebo aspoň doručoval (prítom žalobca predložil iba 10 upomienok a poplatok za ne účtoval 12 krát). V druhom rade súd poukazuje na to, že v rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 20Csp/64/2021 z 28. júna 2022 súd z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, na základe ktorej si rovnaký žalobca uplatnil právo na zaplatenie poplatku za upomienku v sume 5,50 eur, súd rovnaké plnenie žalobcovi nepriznal. Z uvedeného právoplatného rozsudku súdu vyplýva, že: „je zrejmé, že povinnosť zaplatiť paušálna sadzba za upomienku nebola individuálne dojednaná, pretože bola uvedená v obchodných podmienkach v spojení s cenníkom dodávateľa, ktoré vopred pripravil žalobca, a výška poplatku je stanovená tiež žalobcom v ním vopred pripravenom cenníku. Žalovaný obsah zmluvnej podmienky nemohol nijako ovplyvniť. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka sa takéto ustanovenia nepovažujú za individuálne dojednané, keďže žalobca nepreukázal opak. Dojednanie platiť poplatky nemôže byť súčasťou Obchodných podmienok dodávateľa, príp. jeho cenníka, ale len samostatnej spotrebiteľskej zmluvy. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a upomienky) predstavujú plnenia,

ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie žalobcu spočívajúce vo vyúčtovaní týchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o tom, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá umožňuje duplicitne sankcionovať spotrebiteľa za neplatenie fakturovaných súm. V danom prípade vyhotovil žalobca 4 upomienky a uplatnil za nich 4 poplatky po 5,50 Eur. Ak by malo ísť o náhradu skutočných nákladov titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (napr. náklady na obálky, kancelársky papier, náklady poštovného a ďalšie), súd konštatuje, že žalobca neunesol podľa § 150 ods. 1 CSP bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno. Žalobca nepreukázal, že upomienky naozaj zaslal žalovanej, a že mu tak vznikli náklady s úhradou poštovného. Žalobca tak nepreukázal, že v súvislosti s vyhotovením upomienok vznikli žalobcovi náklady vo výške paušálne stanovených poplatkov 5,50 Eur x 4. Poplatok vo výške 5,50 Eur za upomienku považuje súd za celkom zrejme nezodpovedajúci reálnym nákladom spojeným s upomienkou. Súd mal zároveň za to, že tieto poplatky za upomienky v rozhodujúcej miere predstavujú "skrytú" sankciu pre spotrebiteľa za porušenie jeho povinností včas a riadne v súlade so zmluvou platiť úhrady za poskytnuté služby. Poplatok predstavuje možný opakovaný zdroj nie malého príjmu (zisku) dodávateľa na úkor spotrebiteľa, pričom za požadovaný poplatok spotrebiteľovi nie je poskytnuté žiadne protiplnenie vo výške poplatku. Zaplatením poplatku za upomienku žalovanej ako spotrebiteľovi nebola poskytovaná žiadna služba, práve naopak, javí sa iba ako ďalšia sankcia za oneskorenie sa s platením za dohodnuté služby. S poukazom na všetky uvedené dôvody takéto dojednania ohľadne poplatkov spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a sú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné a zároveň sa priečia dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Poplatky/paušálne náklady za upomienky za neprijateľné z uvedených dôvodov vyhodnotil aj Okresný súd Humenné v rozsudku č.k. 5Csp/201/2016-104 zo dňa 30.5.2017 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24Co/137/2017 zo dňa 18.1.2018. Tieto poplatky z uvedených dôvodov vyhodnotil ako neprijateľné aj Okresný súd Prešov v rozsudku č.k. 19C/331/2015-54 zo dňa 14.11.2016 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/38/2017 zo dňa 11.5.2017. Aj Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č.k. 27Co 109/2018-287 zo dňa 28.8.2018 vyhodnotil obdobné zmluvné podmienky za neprijateľné, pretože paušálne stanovené poplatky zbavujú dodávateľa dôkazného bremena, ktoré by inak musel niesť, pokiaľ ide o skutočné náklady na prerušenie, obnovenie dodávky plynu, resp. skutočnú výšku škody. Rovnaký princíp platí aj pri poplatkoch za upomienky, pri ktorých by mal dodávateľ tvrdiť v akej výške mu skutočne vznikli náklady spojené s upomienkami a preukázať vznik týchto nákladov a uplatniť len tie.“

23.1. Podľa § 232 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

23.2. Súd určil lehotu na plnenie pre žalovanú dlhšiu, ako je zákonná v trvaní troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd povolil žalovanej podľa § 232 ods.2 Civilného sporového poriadku dlžnú sumu splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 eur a to vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku. Prihliadol na osobné pomery žalovanej. Žalovaná je aktuálne práceneschopná a je ochotná dlh uhradiť. Súd má za to, že toto sú relevantné dôvody na aplikáciu § 232 ods.2 Civilného sporového poriadku. V prípade riadneho splácania dlhu, bude mať žalobca uspokojenú celú pohľadávku do troch rokov, čo je možné považovať za primerané obdobie.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

26. Súd žalobe v časti o zaplatenie sumy 1.732,17 eur vyhovel. Táto suma z celkovej žalobou uplatnenej sumy 1.798,17 eur predstavuje 96,33 %, čo je úspech žalobcu v spore. Žaloba bola zamietnutá čo do zaplatenia sumy 66 eur, ktorá zo žalobou uplatnenej predstavuje 3,66 %, čo je zároveň úspech žalovanej. Preto vzhľadom na zásadu úspechu v spore vzniklo úspešnejšiemu žalobcovi podľa § 255 ods. 1, 2 CSP právo na náhradu trov konania v rozsahu 92,67 %. Preto súd podľa § 262 ods. 1 CSP

výrokom III. priznal žalobcovi náhradu trov konania v uvedenom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia a to na Okresnom súde Trenčín. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak žalovaná dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.